

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

คดีหมายเลขดำที่ อส. ๖๗/๒๕๕๙
คดีหมายเลขแดงที่ อส. ๒๒๔/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง	นายเมธีส รอดภัย	ผู้ฟ้องคดี
	นายกเทศมนตรีตำบลบ้านใหม่ ที่ ๑ เทศบาลตำบลบ้านใหม่ ที่ ๒	
	คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ที่ ๓	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองนครราชสีมา คดีหมายเลขดำที่ ส. ๒๓/๒๕๕๗ หมายเลขแดงที่ ส. ๒๒/๒๕๕๙

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและเพิ่มเติมฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาอยู่ที่ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ริมลำปำ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ก่อตั้งชมรมอนุรักษ์ลำปำ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม กล่าวคือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ขุดวางท่อระบายน้ำสาธารณะเพื่อระบายน้ำทิ้งน้ำเสียบริเวณริมถนน ในเขตพื้นที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไปลงที่ลำปำ และหมู่บ้านจัดสรรได้ต่อท่อระบายน้ำทิ้งน้ำเสียในหมู่บ้านจัดสรรเชื่อมกับท่อระบายน้ำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าว ทำให้ลำปำเกิดน้ำเสียส่งกลิ่นเหม็นเกิดมลภาวะเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม รบกวนชาวบ้านที่พักอาศัยอยู่ใกล้ลำปำ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์

/เชื้อโรค...

เชื้อโรค สัตว์น้ำลดจำนวนลง ไม่สามารถนำมาใช้เพื่อการอุปโภคได้ โดยหมู่บ้านจัดสรรบางแห่ง ไม่ได้ทำบ่อบำบัดน้ำเสีย ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ร้องเรียนเรื่องดังกล่าว ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจในการอนุญาตให้จัดสรรที่ดิน และควบคุมดูแลการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสีย แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มิได้ควบคุมดูแลการจัดระบบบำบัดน้ำเสียของหมู่บ้านจัดสรร นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากกรณีที่ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นำเศษหิน เศษปูน ไปถมบ่อน้ำสาธารณะซึ่งตั้งอยู่บริเวณตรงข้ามวัดศิระชะเลิง ขนาดความกว้าง ๑ ไร่ โดยถมประมาณครึ่งบ่อและเทพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กทำเป็นตลาดสด ก่อให้เกิดปัญหาน้ำเสีย จากการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลจากตลาดลงบ่อน้ำ ทำให้ชาวบ้านบริเวณใกล้เคียงไม่สามารถนำน้ำในบ่อมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคได้ ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทำการโดยไม่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลบ่อน้ำดังกล่าว อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้ชุมชนชุดบ่อกักเก็บน้ำไว้ใช้หน้าแล้ง ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ร้องเรียนกรณีดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ไม่ได้รับการแก้ไข ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การกระทำ ทั้งสองกรณิดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการห้าม ระวัง จัดการไม่ให้ หมู่บ้านจัดสรรในเขตพื้นที่การปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปล่อยน้ำเสียลงท่อระบายน้ำ สาธารณะและลำปรุ

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมาตรการระยะยาวและวิธีป้องกัน แก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์ลำปรุ รักษาสภาพสิ่งแวดล้อมลำน้ำธรรมชาติให้ใสสะอาด

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ห้ามหรือเพิกถอนใบอนุญาตจัดสรร ที่ดิน และห้ามหรือเพิกถอนใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารทาว์นเฮ้าส์ ๒ - ๓ ชั้น บ้าน ในหมู่บ้าน จัดสรรที่ไม่ทำบ่อบำบัดน้ำเสียในหมู่บ้านจัดสรรให้ถูกต้องตามกฎหมาย

๔. ใ้สวนลูกเงินทั้งสองเรื่อง เพราะเป็นปัญหาที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม ชุมชน และประชาชนในเขตพื้นที่การปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และเทศบาลใกล้เคียง

๕. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยกเลิกหรือระงับการค้าขายในพื้นที่ตลาด

๖. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ฟื้นฟู พัฒนา ชุดลอกบ่อน้ำสาธารณะ ให้อยู่ในสภาพเดิม

๗. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมดูแลให้ผู้จัดสรรที่ดินดำเนินการ เกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียให้ถูกต้อง

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีชี้แจงตามคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น กรณีที่ขอให้ศาลมีคำสั่งไต่สวนฉุกเฉิน และมีคำสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองชั่วคราวว่า ผู้ฟ้องคดีประสงค์ให้ศาลมีคำสั่งไต่สวนฉุกเฉิน และมีคำสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองชั่วคราว ดังนี้

๑. ห้ามไม่ให้หมู่บ้านจัดสรรที่ยังไม่ได้ทำบ่อบำบัดน้ำเสียภายใต้การควบคุมดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปล่อยน้ำทิ้ง น้ำเสีย ลงท่อสาธารณะริมถนนมูขมนตรีและลำประสาธณประโยชน์

๒. ห้ามไม่ให้ชุมชนในเขตพื้นที่การปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ภายใต้การควบคุมดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปล่อยน้ำทิ้ง น้ำเสีย น้ำสกปรก ลงท่อสาธารณะริมถนนมูขมนตรีและลำประสาธณประโยชน์

๓. ห้ามไม่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่นารอดูดโคลนที่เพิ่งมีการจัดซื้อไป ปฏิบัติงานดูดน้ำเสียและโคลนตามท่อระบายน้ำ เพราะจะส่งผลกระทบต่อให้น้ำดิบกับน้ำเสียและไหลลงสู่ลำประสาธณประโยชน์ได้

๔. ห้ามไม่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ บุกรุกนำเศษปูน เศษหิน ขยะ หรือสิ่งปฏิกูลมาถมบ่อน้ำสาธารณะตรงข้ามวัดศิระชะเลิง และคืนพื้นที่บ่อน้ำในสภาพเดิม

๕. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หาวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหามหามาตรการที่เป็นรูปธรรมที่ยั่งยืน เช่น จะไม่บุกรุกบ่อน้ำสาธารณะ รณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อม และเมื่อดำเนินการแล้วผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องแจ้งศาล ผู้ฟ้องคดี และประชาชนได้รับทราบและมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การว่า การจัดสรรที่ดินและการควบคุมการจัดสรรที่ดิน โดยเฉพาะในส่วนของปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ระบบการระบายน้ำ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ และข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๔๕ หมวด ๑ ข้อ ๕.๔ กำหนดให้มีแผนผังระบบสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ (๔) ระบบบำบัดน้ำเสียซึ่งจะต้องแสดงรายละเอียดให้เป็นไปตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีการระบุชื่อโครงการ ลงลายมือชื่อของผู้ออกแบบและวิศวกรผู้คำนวณระบบต่าง ๆ หมวด ๔ ข้อกำหนดเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องของการระบายน้ำ กำหนดให้ปริมาณของน้ำทิ้งที่ออกจากระบบการระบายน้ำและระบบบำบัดน้ำเสียไปสู่แหล่งรองรับน้ำทิ้ง (คู คลองหรือทางน้ำสาธารณะอื่นใด) ต้องไม่ให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินข้างเคียงและในการระบายน้ำออกจากโครงการจัดสรรจะต้องได้รับอนุญาตหรือยินยอมจากหน่วยงานผู้ดูแลรับผิดชอบแหล่งรองรับน้ำทิ้งนั้น ๆ ข้อ ๑๔ กำหนดว่า ระบบบำบัดน้ำเสีย ๑๔.๑ น้ำที่ผ่านการใช้จากทุกกิจกรรมในแปลงที่ดินจัดสรรถือเป็นน้ำเสียจะต้องได้รับการบำบัดให้มีคุณสมบัติเป็นไปตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ ซึ่งระบบบำบัดน้ำเสียจะเป็นประเภท

/ระบบ...

ระบบบำบัดอิสระเฉพาะแต่ละที่ดินแปลงย่อย หรือประเภทระบบบำบัดกลางที่รวบรวมน้ำเสียมาบำบัดเป็นจุดเดียวหรือหลายจุดก็ได้ โดยระบบบำบัดทุกประเภทจะต้องมีบ่อตรวจคุณภาพน้ำทิ้งที่สามารถเข้าไปตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งได้ตลอดเวลา ซึ่งหมู่บ้านจัดสรรในเขตพื้นที่ตำบลบ้านใหม่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการตรวจสอบร่วมพิจารณาคำขอ การออกใบอนุญาต การตรวจสอบการจัดสรรให้เป็นไปตามแผนผังโครงการหรือวิธีการที่ได้รับอนุญาต โดยหมู่บ้านจัดสรรในเขตพื้นที่ตำบลบ้านใหม่ได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๔๕ และกฎหมายอื่น ๆ ครบถ้วนถูกต้องแล้ว และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้เห็นความสำคัญในการรักษาสิ่งแวดล้อมและการฟื้นฟูลำปำ จึงได้ตราเทศบัญญัติเทศบาลตำบลบ้านใหม่ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งได้ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เพื่อควบคุมบ้านเรือนและอาคารพักอาศัยให้มีการติดตั้งบ่อดักไขมันและระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำสาธารณะ แต่ในส่วนของครัวเรือน บ้านพักอาศัยที่ได้มีอยู่ก่อนการประกาศบังคับใช้เทศบัญญัติดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่สามารถบังคับให้มีการจัดทำหรือติดตั้งบ่อดักไขมันก่อนที่จะปล่อยน้ำเสียงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะได้ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีนโยบายในการที่จะจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียและบ่อดักไขมันแบบรวมจากชุมชนและครัวเรือนก่อนที่จะปล่อยลงสู่ลำน้ำสาธารณะประโยชน์ กรณีที่ผู้ฟ้องคดีห้ามไม่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำรถดูดโคลนไปดูดน้ำเสียหรือโคลนตามท่อระบายน้ำ โดยอ้างว่าเพราะการใช้รถดูดโคลนดังกล่าวต้องใช้สายฉีดน้ำดีแรงดันสูงฉีดเข้าไปในท่อปริมาณมาก จะส่งผลให้น้ำดีปนกับน้ำเสียแล้วไหลลงลำปำได้นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้จัดซื้อรถดูดโคลนหรือรถดูดสิ่งปฏิกูลและล้างทำความสะอาดท่อระบายน้ำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการดูแลบำรุงรักษาท่อระบายน้ำในเขตพื้นที่ตำบลบ้านใหม่ที่มีสภาพอุดตัน ซึ่งอยู่ในระหว่างการฝึกหัดบุคลากรในการใช้รถ ปัจจุบันยังไม่ได้มีการใช้รถดังกล่าว ส่วนกรณีบ่อน้ำสาธารณะที่อยู่ตรงข้ามวัดศีรชะละเลิง นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีโครงการที่จะจัดสร้างลานสินค้าชุมชนเทศบาลตำบลบ้านใหม่ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงได้ทำการสำรวจหาพื้นที่ที่เหมาะสมแล้วเห็นว่า พื้นที่บริเวณบ่อน้ำวัดศีรชะละเลิงมีความเหมาะสมที่จะทำลานสินค้าชุมชน ซึ่งบ่อน้ำดังกล่าวเป็นบ่อน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ได้ขึ้นทะเบียนและมีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เนื้อที่จำนวน ๑ ไร่ ๒ งาน ๓ ตารางวา ได้มีสภาพต้นเขินมีน้ำเสียจากครัวเรือนไหลลงมาสะสมเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคและสัตว์ร้าย ประชาชนไม่สามารถนำน้ำในบ่อมาใช้ประโยชน์ได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้จัดทำระบบท่อระบายน้ำรับน้ำเสียจากครัวเรือนและชุมชนให้ไหลลงสู่ลำปำโดยตรง บ่อน้ำส่วนที่ต้นเขินได้มีการใช้เป็นที่ตั้งศาลารอรถโดยสารประจำทาง มีลานจอดรถโดยสารประจำทาง และทำเป็นสวนสาธารณะบางส่วน และเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดทำเวทีประชาคม

/เพื่อรับฟัง...

เพื่อรับฟังความเห็นจากประชาชนที่ใช้ประโยชน์หรือเคยใช้ประโยชน์จากบ่อน้ำดังกล่าว ณ ลานอเนกประสงค์วัดศิระชะเลิง มีประชาชนส่วนใหญ่เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น มีข้อเสนอแนะให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ บริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยที่ประชุมเห็นชอบให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าว ต่อมา ได้มีการเสนอความเห็นต่อที่ประชุมสภาเทศบาลตำบลบ้านใหม่ ในการประชุมครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ มีมติอนุญาตให้ใช้ที่ดินบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ เนื่องจากประชาชนเลิกใช้ประโยชน์เป็นบ่อน้ำแล้ว เพื่อให้ใช้ในการก่อสร้างลานสินค้าชุมชน เมื่อผ่านความเห็นชอบแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้นำเศษหิน เศษดิน ที่ได้จากการขุดลอกลำปำ ท่อระบายน้ำ ในเขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่มาถมทำเป็นลานสินค้าชุมชน และได้ใช้พื้นที่ดังกล่าวในการจัดทำกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ และมีประชาชนในเขตตำบลบ้านใหม่เข้าทำการค้าขายสินค้า อาหาร และได้ให้ผู้ค้าขายที่อยู่ริมถนนหน้าวัดศิระชะเลิงเข้ามาขายสินค้าในลานสินค้ามีการจัดแบ่งเป็นแผงค้า ซึ่งทำให้ลดปัญหาการจราจร และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สร้างความพอใจให้กับผู้ค้าขายและประชาชนในเขตตำบลบ้านใหม่ สำหรับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและลำน้ำสาธารณะ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ส่งเสริมให้ประชาชนในเขตตำบลบ้านใหม่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ดูแลรักษาลำปำ สร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกัน คัดกรอง และฟื้นฟูการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด จัดทำโครงการต่าง ๆ โดยรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน มีการวางแผนในการพัฒนา โดยการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน แนวทางการพัฒนา ๓ การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสียในชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งการจัดการน้ำเสียจากบ้านเรือนต้องมีการนำน้ำเสียเข้าสู่กระบวนการบำบัดน้ำเสีย และต้องเป็นกระบวนการที่มีค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและบำรุงรักษาต่ำ และในเขตพื้นที่การปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีโครงการจัดสรรที่ดินที่ได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จำนวนทั้งหมด ๑๔ โครงการ โดยมี ๗ โครงการที่ได้จัดทำสาธารณูปโภคแล้วเสร็จทั้งโครงการ และถูกต้องตามแผนผังโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ สำหรับรายละเอียดของโครงการจัดสรรที่ดินทั้ง ๑๔ โครงการ มีดังนี้ ๑. โครงการ “หมู่บ้านร่มฟ้าครุสภา” แบ่งส่วนโครงการออกเป็น ๖ ส่วน แต่มีส่วนที่ได้รับอนุญาตเพียง ๓ ส่วน คือ โครงการที่ ๑ ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินเลขที่ ๓๗๖/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๐ โครงการที่ ๕ ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๓๗๔/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๐ และโครงการที่ ๖ ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๓๗๓/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๐ ซึ่งได้จัดทำสาธารณูปโภคเสร็จเรียบร้อยแล้วทั้งสามโครงการ ส่วนโครงการที่ ๒ โครงการที่ ๓ และโครงการที่ ๔

/มีการ...

มีการแบ่งแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายที่ดินพร้อมบ้านเดี่ยว ซึ่งยังไม่ได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน ๒. โครงการ “หมู่บ้านโฮมแลนด์ (มิตรภาพ ๒)” ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ มีการแบ่งแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายที่ดินประเภทที่ดินพร้อมบ้านเดี่ยว และหรือที่ดินมือเปล่า ซึ่งได้จัดทำสาธารณูปโภคเสร็จเรียบร้อยแล้วทั้งโครงการ ๓. โครงการ “บ้านในเมือง” ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๒๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ มีการแบ่งแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายที่ดินประเภทที่ดินพร้อมบ้านเดี่ยวและหรือที่ดินมือเปล่า และที่ดินพร้อมบ้านแถว ซึ่งได้จัดทำสาธารณูปโภคเสร็จเรียบร้อยแล้วทั้งโครงการ ๔. โครงการ “แฮปปี้โฮม ๕” ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ มีการแบ่งแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายที่ดินเปล่า และหรือที่ดินพร้อมบ้านเดี่ยว ๕. โครงการ “หมู่บ้านบุรีสีมา” ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๔ มีการแบ่งที่ดินเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายที่ดินเปล่า และหรือที่ดินพร้อมบ้านเดี่ยว ซึ่งได้จัดทำสาธารณูปโภคเสร็จเรียบร้อยแล้วทั้งโครงการ ๖. โครงการ “โฮมแลนด์ (พาราไดซ์ การ์เด็น)” ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๒๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ มีการแบ่งที่ดินเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายที่ดินเปล่า และหรือที่ดินพร้อมบ้านเดี่ยว ๗. โครงการ “หมู่บ้านพีแลนด์” ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๔๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ มีการแบ่งที่ดินเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายที่ดินเปล่าและหรือที่ดินพร้อมบ้านเดี่ยว ซึ่งได้จัดทำสาธารณูปโภคเสร็จเรียบร้อยแล้วทั้งโครงการ ๘. โครงการ “เอ็นทรีโอ” ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๒๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ มีการแบ่งที่ดินเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายที่ดินพร้อมบ้านเดี่ยว ๙. โครงการ “หมู่บ้านแอ็ทไลฟ์” ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ มีการแบ่งที่ดินเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายที่ดินเปล่าและหรือที่ดินพร้อมบ้านเดี่ยว ๑๐. โครงการ “ธันวาสแควร์” ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๒๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ มีการแบ่งที่ดินเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายที่ดินพร้อมบ้านชั้นเดียว และจัดทำสาธารณูปโภคเสร็จเรียบร้อยแล้วทั้งโครงการ ๑๑. โครงการ “หมู่บ้าน บี. ซี. แลนด์” ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๗ มีการแบ่งที่ดินเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายที่ดินเปล่าและหรือที่ดินพร้อมบ้านเดี่ยว ที่ดินพร้อมตึกแถว (อาคารพาณิชย์) ๑๒. โครงการ “หมู่บ้าน บีแลนด์” ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๒๒/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๗ มีการแบ่งที่ดินเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายที่ดินเปล่าและหรือที่ดินพร้อมบ้านเดี่ยวสองชั้น หรือที่ดินพร้อมตึกแถว (ทาวน์โฮม) ๑๓. โครงการ “หมู่บ้านบุรีสีมา ๒” ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๔๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๑

/กัญยายน...

กันยายน ๒๕๕๗ มีการแบ่งที่ดินเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายประเภทที่ดินพร้อมบ้านเดี่ยว ที่ดินพร้อมตึกแถว (ทาวน์โฮม) และจัดทำสาธารณูปโภคเสร็จเรียบร้อยแล้วทั้งโครงการ ๑๔. โครงการ “หมู่บ้าน บี. ซี. แลนด์ ๒” ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๕๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ มีการแบ่งที่ดินเป็นแปลงย่อยเพื่อจำหน่ายประเภทที่ดินเปล่าและหรือที่ดินพร้อมบ้านเดี่ยวสองชั้นที่ดินพร้อมตึกแถว (อาคารพาณิชย์) ซึ่งในการยื่นขออนุญาตทำการจัดสรรที่ดินในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ผู้ขออนุญาตทำการจัดสรรที่ดินจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ และข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยเคร่งครัดครบถ้วน และต้องยื่นคำขออนุญาตจัดสรรที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา ณ สำนักงานที่ดินแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่พร้อมหลักฐานตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกอบกับข้อ ๕ ตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๔๕ หากเห็นว่าหลักฐานและรายละเอียดไม่ครบถ้วนจะต้องแจ้งให้ผู้ขออนุญาตจัดสรรดำเนินการส่งหลักฐานและรายละเอียดเพิ่มเติมให้ครบถ้วนภายใน ๑๕ วัน หากไม่ดำเนินการดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนดหรือได้ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด แต่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินสาขาตรวจสอบแล้วเห็นว่า หลักฐานและรายละเอียดไม่ครบถ้วน ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาสั่งไม่รับคำขออนุญาตแล้ว แจ้งคำสั่งดังกล่าวพร้อมส่งหลักฐานและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องคืนให้แก่ผู้ขออนุญาตจัดสรรที่ดิน ในกรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาตรวจสอบแล้วเห็นว่า หลักฐานและรายละเอียดที่ยื่นพร้อมคำขอครบถ้วนแล้ว เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาจะเป็นผู้ส่งรับคำขอ แล้วเสนอเรื่องดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาส่งรับคำขอ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้ความเห็นชอบแผนผัง โครงการ และวิธีการในการจัดสรรที่ดิน หากผู้ขออนุญาตจัดสรรที่ดินยังมีได้จัดให้มีสาธารณูปโภคหรือดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จตามแผนผัง ผู้ขออนุญาตจัดสรรที่ดินต้องจัดหาธนาคารหรือสถาบันการเงินตามที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางกำหนดมาทำหนังสือสัญญาค้ำประกันการจัดทำสาธารณูปโภค และค้ำประกันการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคในวงเงินตามที่สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครราชสีมา ตรวจสอบและประมาณการโดยความเห็นชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และทำหนังสือรับรองตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม และหรือมาตรา ๔๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อประกอบการออกใบอนุญาตต่อไป และในการยื่นเอกสารขออนุญาตจัดสรรที่ดิน ผู้ขอต้องจัดให้มีแผนผังระบบบำบัดน้ำเสียทุกโครงการ ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

/ประกอบกับ...

ประกอบกับข้อ ๕ และข้อ ๑๔ ของข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งโครงการที่ได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินจะมีการวางระบบให้น้ำที่ผ่านการใช้ จากทุกกิจกรรมในแปลงที่ดินจัดสรรจะต้องได้รับการบำบัดโดยจะเป็นประเภทระบบบำบัดอิสระ เฉพาะแต่ละแปลงย่อย หรือประเภทระบบบำบัดกลางที่รวบรวมน้ำเสียมาบำบัดเป็นจุดหรือ หลายจุดก็ได้ แต่ระบบบำบัดน้ำเสียทุกประเภทจะต้องมีบ่อตรวจคุณภาพน้ำทิ้งที่สามารถเข้าไป ตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งได้ตลอดเวลา และเมื่อผู้ขออนุญาตจัดสรรที่ดินได้ดำเนินการจัดทำ สาธารณูปโภคเสร็จสิ้นแล้ว หากมีการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรก็สามารถส่งมอบให้กับ นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรไปจัดการและดูแลบำรุงรักษาในการตรวจคุณภาพน้ำต่อไป จึงเป็นหน้าที่ ของหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ดังนี้ กรณีขอให้ศาลห้ามไม่ให้หมู่บ้านจัดสรรที่ยังไม่ได้ทำบ่อบำบัดน้ำเสีย และชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่ปล่อยน้ำทิ้ง น้ำเสีย ลงในท่อระบายน้ำสาธารณะ ริมนนวมุขมนตรีและลำปรุ นั้น เป็นกรณีให้ศาลห้ามบุคคลภายนอกซึ่งมิใช่ผู้ถูกฟ้องคดีให้งดเว้น กระทำการใด ซึ่งศาลไม่อาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการดังกล่าวได้ กรณีให้ห้ามผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่นำรถดูดโคลนไปดูดน้ำเสียและโคลนตามท่อระบายน้ำ นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงจากการให้ถ้อยคำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังไม่มีความชำนาญในการใช้รถดังกล่าวซึ่งต้องให้ผู้ชายจัดอบรม จึงยังมีได้ใช้ประโยชน์รถดูดโคลน แต่อย่างไร และไม่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้กระทำการตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง จึงไม่มีเหตุที่ศาลจะกำหนดมาตรการหรือวิธีการดังกล่าว กรณีขอให้กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หาวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหามาตรการที่เป็นรูปธรรมที่ยั่งยืน นั้น เป็นการ กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กำหนดนโยบายและแผนงานที่จะต้องจัดทำ ในอนาคต ศาลจึงไม่อาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการดังกล่าวได้ ส่วนกรณีขอให้ศาลห้าม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ บุกรุกนาเศษปูน เศษหิน ขยะ หรือสิ่งปฏิกูลมาถมบ่อน้ำ สาธารณะ นั้น ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีโดยห้าม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการถมดินในที่ดินบ่อน้ำสาธารณะที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันที่อยู่ ตรงข้ามวัดศิระชะเลิงไว้เป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี เนื่องจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะถมดินในที่ดินบ่อน้ำดังกล่าวและนำไปใช้ประโยชน์เป็นสถานที่จำหน่ายสินค้าของประชาชนในท้องที่ และเป็นสถานที่จัดงานเพื่อส่วนรวม ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังมีได้รับความเห็นชอบให้ใช้ที่ดินดังกล่าวจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยรวมสามประเด็น ดังนี้

/ประเด็น...

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ โดยไม่ควบคุมการปล่อยน้ำเสียของหมู่บ้านจัดสรรและชุมชนในเขตพื้นที่การปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ได้รับการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำสาธารณะหรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำการขุดวางท่อระบายน้ำสาธารณะเพื่อระบายน้ำทิ้ง น้ำเสีย บริเวณริมถนนหน้าหมู่บ้านจัดสรรและโครงการก่อสร้างอาคารพาณิชย์ เพื่อให้โครงการหมู่บ้านจัดสรรที่อยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทำการต่อท่อระบายน้ำทิ้งน้ำเสียลงท่อระบายน้ำสาธารณะ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ตราเทศบัญญัติเทศบาลตำบลบ้านใหม่ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เพื่อให้อาคารติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำสาธารณะ โดยอาคารที่ก่อสร้างหลังจากที่เทศบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้วจะต้องปฏิบัติตามเทศบัญญัติ ส่วนอาคารที่ก่อสร้างก่อนเทศบัญญัติมีผลใช้บังคับจะไม่ถูกบังคับให้ต้องทำบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสีย แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียและบ่อดักไขมันแบบรวมจากชุมชนก่อนที่จะปล่อยลงท่อระบายน้ำสาธารณะ สำหรับการระบายน้ำเสียของหมู่บ้านจัดสรร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า ผู้ได้รับอนุญาตจัดสรรที่ดินจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องมีแผนผังระบบสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะ ซึ่งมีระบบบำบัดน้ำเสียรวมอยู่ด้วย โดยระบบบำบัดน้ำเสียจะต้องแสดงรายละเอียดให้เป็นไปตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ระบบบำบัดน้ำเสียจะเป็นประเภทระบบบำบัดอิสระเฉพาะแต่ละที่ดินแปลงย่อย หรือประเภทระบบบำบัดกลางที่รวบรวมน้ำเสียมาบำบัดเป็นจุดเดียวหรือหลายจุดก็ได้ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ตรวจสอบแผนผังระบบบำบัดน้ำเสียของหมู่บ้านจัดสรรที่ได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่า มีรายการครบถ้วนถูกต้องแล้ว และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่าในเขตท้องที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหมู่บ้านจัดสรรที่ได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รวมทั้งหมด ๑๔ โครงการ ซึ่งในจำนวนดังกล่าวมีอยู่ ๗ โครงการที่ได้จัดทำระบบสาธารณูปโภค ซึ่งรวมถึงระบบบำบัดน้ำเสียเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่วนโครงการที่ยังจัดทำระบบสาธารณูปโภคไม่เสร็จได้วางหนังสือคำประกันธนาคารไว้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อจัดทำระบบสาธารณูปโภคให้แล้วเสร็จต่อไป และโครงการบางโครงการที่จัดทำระบบสาธารณูปโภคยังไม่แล้วเสร็จ แต่ผู้ซื้อบ้านสมัครใจเข้าอยู่อาศัยก่อน ผู้จัดสรรก็ได้มีการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียอิสระสำเร็จรูปเฉพาะที่ดินแต่ละแปลง น้ำที่ผ่านการใช้จะได้รับการบำบัดก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำสาธารณะเช่นกัน จากข้อเท็จจริงดังกล่าวมาข้างต้นจึงถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการปล่อยน้ำเสียของหมู่บ้านจัดสรรและชุมชนในเขตพื้นที่การปกครองให้ได้รับการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำสาธารณะแล้ว ข้อเท็จจริง

/จึงยัง...

จึงยังไม่เพียงพอที่จะฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรแต่อย่างใด

ประเด็นที่สอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ โดยไม่ควบคุมดูแลให้ผู้จัดสรรที่ดินดำเนินการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียหรือไม่ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ในเขตพื้นที่การปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหมู่บ้านจัดสรรที่ได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จำนวน ๑๔ โครงการ โดยที่การขออนุญาตจัดสรรที่ดิน ผู้ขออนุญาตจะต้องจัดทำแผนผังการจัดสรรที่ดิน โดยมีแผนผังระบบสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ ซึ่งระบบบำบัดน้ำเสียเป็นส่วนหนึ่งของระบบสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ ผู้ขออนุญาตจัดสรรที่ดินทั้ง ๑๔ โครงการได้จัดทำแผนผังการจัดสรรที่ดิน แผนผังระบบสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ ซึ่งรวมถึงแผนผังระบบบำบัดน้ำเสียที่แสดงรายละเอียดของสิ่งที่จะต้องแสดงในแผนผังตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แล้ว และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ออกใบอนุญาตจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ขออนุญาตทั้ง ๑๔ โครงการ หากโครงการใดได้จัดทำระบบสาธารณูปโภคแล้วเสร็จทั้งโครงการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะออกใบอนุญาตจัดสรรที่ดินโดยผู้ขออนุญาตจัดสรรที่ดินไม่ต้องจัดหาธนาคารหรือสถาบันการเงินมาทำสัญญาค้ำประกันการจัดทำระบบสาธารณูปโภคให้แล้วเสร็จ แต่หากโครงการใดจัดทำระบบสาธารณูปโภคยังไม่แล้วเสร็จ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะออกใบอนุญาตจัดสรรที่ดินโดยให้ผู้ขออนุญาตจัดสรรที่ดินจัดหาธนาคารหรือสถาบันการเงินมาทำสัญญาค้ำประกันการจัดทำระบบสาธารณูปโภคให้แล้วเสร็จ ซึ่งในสัญญาค้ำประกันจะมีข้อตกลงว่า ถ้าผู้ขออนุญาตทำการจัดสรรที่ดินไม่จัดให้มีสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะให้แล้วเสร็จตามแผนผัง โครงการและกำหนดเวลาที่ได้รับอนุญาตไว้ หรือมีกรณีที่น่าเชื่อได้ว่าจะไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามที่ได้รับอนุญาต ธนาคารหรือสถาบันการเงินผู้ค้ำประกันต้องชำระเงินให้แก่คณะกรรมการตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดไว้ในสัญญาค้ำประกันภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อคณะกรรมการจะได้ใช้เงินนั้นในการดำเนินการจัดให้มีสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะหรือปรับปรุงที่ดินนั้นให้แล้วเสร็จตามแผนผังและโครงการที่ได้รับอนุญาต ซึ่งมีหมู่บ้านจัดสรรที่ได้จัดทำระบบสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะแล้วเสร็จจำนวน ๗ โครงการ ส่วนที่เหลืออีก ๗ โครงการจัดทำระบบสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะยังไม่แล้วเสร็จ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงให้ผู้ขออนุญาตจัดสรรที่ดินทั้ง ๗ โครงการดังกล่าวจัดหาธนาคารหรือสถาบันการเงินมาทำสัญญาค้ำประกันการจัดทำระบบสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะให้แล้วเสร็จ และผู้ขออนุญาตจัดสรรที่ดินได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว กรณีไม่ปรากฏว่า ผู้ขออนุญาตทำการจัดสรรที่ดิน ไม่จัดให้มีสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะให้แล้วเสร็จตามแผนผังภายในกำหนดเวลาที่ได้รับอนุญาตไว้ หรือมีกรณีที่น่าเชื่อได้ว่าจะไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามที่ได้รับอนุญาต ซึ่งเป็นกรณีที่ธนาคาร

/หรือสถาบัน...

หรือสถาบันการเงินผู้ค้าประกันต้องชำระเงินให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ภายในเวลาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กำหนด เพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะได้ใช้เงินนั้นดำเนินการจัดให้มีสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะให้แล้วเสร็จตามแผนผังต่อไป ข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติไม่ควบคุมดูแลให้ผู้จัดสรรที่ดินดำเนินการจัดหาระบบบำบัดน้ำเสีย จึงไม่เพียงพอที่จะฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการดำเนินการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียแต่อย่างใด

ประเด็นที่สาม การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นำเศษหิน เศษปูน หรือวัสดุใดไปถมบ่อน้ำสาธารณะที่อยู่บริเวณตรงข้ามวัดศิระชะละเลิง เพื่อจัดทำเป็นลานสินค้าชุมชนและสถานที่จัดงานเพื่อส่วนร่วม เป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะมีอำนาจจัดให้มีตลาด ตามมาตรา ๕๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แต่เมื่อบ่อน้ำพิพาทเป็นบ่อน้ำสาธารณะที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน จึงเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน นายอำเภอเมืองนครราชสีมา และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินบ่อน้ำดังกล่าว โดยนายอำเภอเมืองนครราชสีมาและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีอำนาจใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ที่ดินบ่อน้ำดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นำดินมาถมบ่อน้ำพิพาทและนำไปใช้ประโยชน์เป็นสถานที่จำหน่ายสินค้าของประชาชนในท้องที่และเป็นสถานที่จัดงานเพื่อส่วนรวม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังมีได้ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาให้ใช้ที่ดินบ่อน้ำพิพาท การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นำเศษหิน เศษปูน หรือวัสดุใดมาถมบ่อน้ำพิพาทเพื่อใช้เป็นสถานที่จำหน่ายสินค้าของประชาชนและเป็นสถานที่จัดงานเพื่อส่วนรวม จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีมีปัญหาที่จะต้องพิจารณาต่อไปว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องปรับปรุงบ่อน้ำพิพาทให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือไม่ เห็นว่า บ่อน้ำพิพาทเดิมมีพื้นที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ๓ ตารางวา มีสภาพดินเขินมีน้ำเสียจากครัวเรือนไหลมาสะสม ประชาชนไม่สามารถนำน้ำในบ่อมาใช้ประโยชน์ได้ ต่อมาวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้จัดเวทีประชาคมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่ใช้ประโยชน์หรือเคยใช้ประโยชน์จากบ่อน้ำดังกล่าว โดยที่ประชุมมีมติให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ประโยชน์บ่อน้ำดังกล่าว สภาเทศบาลตำบลบ้านใหม่จึงได้ประชุมและมีมติว่าประชาชนเลิกใช้บ่อน้ำพิพาทแล้ว จึงให้เปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์โดยปรับพื้นที่เพื่อเป็นลานสินค้าชุมชนและเป็นที่จัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาเพื่อใช้ที่ดินบ่อน้ำสาธารณะดังกล่าวแล้ว

/คำขอ...

คำขอยุ่ระหว่างการพิจารณาของผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา การที่จะให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณะดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิม จึงควรให้โอกาสผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รอกการพิจารณาให้ความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาเป็นระยะเวลา ๖ เดือน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา

ส่วนคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมาตรการระยะยาวและวิธีป้องกัน แก้ไขปัญหาในการอนุรักษ์ลำปรุ รักษาสภาพสิ่งแวดล้อมลำน้ำธรรมชาติให้ใสสะอาด นั้น เห็นว่า คำขอดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในทางการบริหารของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่จะใช้ดุลพินิจพิจารณาตามที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์แก่งานราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และประโยชน์ส่วนรวมประกอบกัน ศาลจึงไม่มีอำนาจก้าวล่วงไปกำหนดคำสั่งบังคับให้ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธินำข้อหานี้มาฟ้องต่อศาล ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นำเศษหิน เศษปูน หรือวัสดุใด ไปถมบ่อน้ำสาธารณะที่อยู่บริเวณตรงข้ามวัดศีร์ษะละเลิง โดยให้มีผลนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาเป็นต้นไป ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณะดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิม โดยให้รอกการปรับปรุงไว้เป็นเวลา ๖ เดือน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาได้ให้ความเห็นชอบให้ใช้ที่ดินบ่อน้ำดังกล่าวตามคำขอของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ภายในระยะเวลาที่รอกการปรับปรุงไว้ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณะดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิมภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่พ้นระยะเวลาที่รอกการปรับปรุง และให้คำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ สิ้นผลไปนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหน้าที่จริง โดยไม่ควบคุมกำกับดูแลการปล่อยน้ำเสียของหมู่บ้านจัดสรร และชุมชนในพื้นที่การปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งไม่ได้มีการบำบัดน้ำเสีย และไม่ได้มีการตรวจสอบคุณภาพน้ำเสีย ก่อนปล่อยลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะหรือลำกลางสาธารณะมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยผู้ฟ้องคดีได้เคยนำนายเพิ่มพูน ยาสมุทร ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มาแถลงด้วยวาจา และเป็นหนังสือต่อศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งการละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทำให้ลำปรุเน่าเสีย

/ส่งกลับ همین...

ส่งกลิ่นเหม็น และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค และยุบลาย ผู้ฟ้องคดีจึงเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ในส่วนประเด็นที่สาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นำเศษหิน เศษปูน หรือวัสดุอื่นใดถมบ่อน้ำสาธารณะที่อยู่ตรงข้ามวัดศิระชะเลียง เพื่อจัดทำเป็นลานสินค้า ชุมชนหรือตลาด เป็นการกระทำที่มีขอบด้วยกฎหมายอย่างชัดเจน เป็นการกระทำผิดสำเร็จ และสมบูรณ์แล้ว โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณะดังกล่าว ให้กลับเป็นเหมือนเดิมในทันที โดยไม่สมควรให้โอกาสผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รอคอยความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาก่อนแต่อย่างใด อีกทั้ง เมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้อนุญาตให้มีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างถาวรเพื่อทำการค้า การขายในบริเวณดังกล่าว

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ในประเด็นที่หนึ่ง และมีคำพิพากษาให้มีการปรับปรุงบ่อน้ำพิพาท เนื้อที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ๓ ตารางวา ให้กลับเป็นเหมือนเดิมในทันทีในประเด็นที่สาม

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อุทธรณ์ว่า คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ชอบแล้ว แต่ในส่วนระยะเวลาที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รอการพิจารณาให้ความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาเป็นระยะเวลา ๖ เดือน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา นั้น อยู่ระหว่างการพิจารณาอนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐของผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา ตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยอยู่ระหว่างดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครราชสีมา สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัด นครราชสีมา ในการตรวจสอบข้อมูลการใช้ประโยชน์ในที่ดินตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งต้องใช้ ระยะเวลาในการพิจารณาและดำเนินการเกินกว่าระยะเวลาที่ศาลมีคำพิพากษาดังกล่าว

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดอนุญาตให้ขยายระยะเวลาออกไปอีกเป็นเวลา ๖ เดือน

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขอให้ ศาลปกครองสูงสุดอนุญาตให้ขยายระยะเวลาดำเนินการตามคำพิพากษาออกไปอีกเป็นเวลา ๖ เดือน นั้น ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย เพราะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กับพวก มีเจตนา บุกรุกที่สาธารณประโยชน์ และริบเร่งดำเนินการเพื่อขอใช้ที่สาธารณประโยชน์ รวมทั้ง ริบเร่งขอ ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการก่อสร้างตลาดเพื่อขายสินค้า โดยมีได้รับอนุญาตจาก ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา ก่อน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กล่าวอ้างเพียง ความเดือดร้อนของผู้ค้าขาย และอ้างประชามคม โดยไม่มีเหตุผล ไม่ถูกต้อง และไม่ชอบด้วย กฎหมาย จึงไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะอนุญาตให้ขยายระยะเวลาออกไปอีก ๖ เดือน และให้

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ คืบพื้นที่สาธารณะ และปรับปรุงบ่อน้ำดังกล่าวให้กลับมาเหมือนเดิมภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แก้อุทธรณ์ว่า ตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้อนุญาตให้มีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างถาวรเพื่อทำการค้า ในบริเวณบ่อน้ำสาธารณะที่อยู่ตรงข้ามวัดศิระชะละเลิง นั้น เห็นว่า สืบเนื่องจากศาลปกครองชั้นต้น ได้มีคำสั่งให้คุ้มครองชั่วคราว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้เชิญผู้ประกอบการค้าในบริเวณดังกล่าว เพื่อรับทราบคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวของศาล ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น ได้ดำเนินการตามคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวของศาล และตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยนายเรีงรบ บทสูงเนิน หัวหน้าฝ่ายโยธา ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้ตรวจสอบพบว่า มีการก่อสร้างโครงหลังคาแบบถาวรเพื่อคลุมแผงจำหน่ายสินค้าโดยไม่ได้รับอนุญาต จึงได้รายงานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งให้ระงับการก่อสร้าง (แบบ ค.๓) ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยทำการปิดคำสั่งดังกล่าวให้ประธานคณะกรรมการตลาดชั่วคราว ซึ่งเป็นเจ้าของอาคารทราบ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ แต่เจ้าของอาคารไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีคำสั่งห้ามใช้อาคารหรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารฯ (แบบ ค.๔) ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ โดยทำการปิดคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙ และต่อมา ได้มีคำสั่งให้รื้อถอนอาคาร (แบบ ค.๗) ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยทำการปิดคำสั่งดังกล่าว เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ กำหนดให้รื้อถอนอาคารทั้งหมดให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง จึงแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิได้อนุญาตให้มีการก่อสร้างอาคารดังกล่าว และได้ออกคำสั่งตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก่ผู้ฝ่าฝืนแล้ว ในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณะดังกล่าวให้กลับเป็นเหมือนเดิมในทันที นั้น เห็นว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาอนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐของผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยอยู่ระหว่างดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครราชสีมา สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดนครราชสีมา ในการตรวจสอบข้อมูลการใช้ประโยชน์ในที่ดินตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการพิจารณา และดำเนินการเกินกว่าระยะเวลาที่ศาลมีคำพิพากษา จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดอนุญาตให้ขยายระยะเวลาออกไปอีกเป็นเวลา ๖ เดือน

ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอไต่สวนฉุกเฉิน ฉบับลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ขอให้ศาลปกครองสูงสุดไต่สวนฉุกเฉิน เกี่ยวกับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้กระทำการฝ่าฝืนคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ซึ่งห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

/นำเศษหิน...

นำเศษหิน เศษปูน หรือวัสดุใด ไปถมบ่อน้ำสาธารณะที่อยู่ตรงข้ามวัดศิระชะเลียง โดยให้มีผลนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาเป็นต้นไป แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กับพวก ได้นำรถตักดินตักขยะไปถมบ่อน้ำสาธารณะดังกล่าว อีกทั้ง ยังอนุญาตให้มีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างถาวรเพื่อทำการค้าขายในบริเวณบ่อน้ำสาธารณะดังกล่าว โดยมีคำขอให้ศาลสั่งลงโทษผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กับพวก กรณีละเมิดอำนาจศาล

ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า คดีนี้เมื่อมีการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นจึงต้องรอการบังคับไว้จนกว่าศาลปกครองสูงสุดจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างจึงยังไม่มีผลผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนั้น จึงยังไม่มีเหตุที่ศาลต้องมีคำสั่งไต่สวนฉุกเฉินตามคำขอของผู้ฟ้องคดี จึงมีคำสั่งไม่รับคำขอของผู้ฟ้องคดี

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี คู่กรณีไม่ได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือ และไม่ได้แจ้งความประสงค์ให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ และพยานหลักฐานอื่นจากการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาอยู่ที่ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ริมลำปำ และเป็นผู้ก่อตั้งชมรมอนุรักษ์ลำปำ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ร้องเรียนปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการปล่อยน้ำเสียลงลำปำว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ทำการขุดวางท่อระบายน้ำสาธารณะ เพื่อระบายน้ำทิ้ง น้ำเสีย บริเวณริมถนนหน้าหมู่บ้านจัดสรรและโครงการก่อสร้างอาคารพาณิชย์ โดยมีประชาชนในหมู่บ้านจัดสรรที่อยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทั้งโครงการหมู่บ้านจัดสรรที่ได้จัดทำสาธารณูปโภคแล้วเสร็จ และโครงการหมู่บ้านจัดสรรที่จัดทำสาธารณูปโภคยังไม่แล้วเสร็จ ได้ทำการต่อท่อระบายน้ำทิ้ง น้ำเสียในหมู่บ้านจัดสรรดังกล่าวปล่อยลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะและลงสู่ลำปำ ก่อให้เกิดน้ำเสียส่งกลิ่นเหม็น และเกิดมลภาวะเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม รบกวนประชาชนที่พักอาศัยอยู่ใกล้ลำปำ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค ทำให้สัตว์น้ำลดจำนวนลง ประชาชนไม่สามารถใช้น้ำเพื่อการอุปโภคได้

/แต่ผู้ถูกฟ้องคดี...

แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว นอกจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้นำเศษหิน เศษดิน มาถมบ่อน้ำสาธารณะตรงข้ามวัดศิระชะเลิงแล้วปรับสภาพพื้นที่เพื่อทำเป็นลานสินค้าชุมชน อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยในสวนกรณีปล่อยน้ำเสียลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีการออกเทศบัญญัติเทศบาลตำบลบ้านใหม่ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป เพื่อควบคุมบ้านเรือนและอาคารที่พักอาศัยให้มีการติดตั้งบ่อดักไขมันและระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ และได้มีการจัดการดูดสิ่งโสโครกและล้างทำความสะอาดท่อระบายน้ำ จำนวน ๑ คัน รวมทั้ง ได้มีการจัดทำโครงการบำบัดน้ำเสียด้วยชีวภาพ (EM Ball) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ส่วนการปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณะตรงข้ามวัดศิระชะเลิงเป็นลานสินค้าชุมชน นั้น เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จัดทำประชาคมเพื่อรับฟังความเห็นจากประชาชน และนำเสนอความเห็นต่อที่ประชุมสภาเทศบาลตำบลบ้านใหม่ ในการประชุมครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ ที่ประชุมมีมติอนุญาตให้ใช้ที่ดินบ่อน้ำสาธารณะประโยชน์ดังกล่าวเพื่อเป็นลานสินค้าชุมชน รวมทั้ง ได้มีการออกระเบียบเทศบาลตำบลบ้านใหม่ เรื่อง การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามละเลยต่อหน้าที่ในการแก้ไขปัญหการปล่อยน้ำเสียลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และการถมดินบ่อน้ำสาธารณะตรงข้ามวัดศิระชะเลิงเป็นลานสินค้าชุมชนเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาล ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นำเศษหิน เศษปูน หรือวัสดุใด ๆ ไปถมบ่อน้ำสาธารณะที่อยู่บริเวณตรงข้ามวัดศิระชะเลิง โดยให้มีผลนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาเป็นต้นไป ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณะดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิม โดยให้รอกการปรับปรุงไว้เป็นเวลา ๖ เดือน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาได้ให้ความเห็นชอบให้ใช้ที่ดินบ่อน้ำดังกล่าวตามคำขอของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ภายในระยะเวลาที่รอกการปรับปรุงไว้ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณะดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิมภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่พ้นระยะเวลาที่รอกการปรับปรุง และให้คำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ สิ้นผลไปนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น จึงยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีนี้

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

/คดีมี...

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์เฉพาะในประเด็นที่ ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัย ประเด็นที่หนึ่งที่อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ โดยไม่ควบคุมการปล่อยน้ำเสียของ หมู่บ้านจัดสรรและชุมชนในเขตพื้นที่การปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ได้รับการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำสาธารณะหรือไม่ และประเด็นที่สามที่อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นำเศษหิน เศษปูน หรือวัสดุใดไปถมบ่อน้ำสาธารณะประโยชน์ที่อยู่บริเวณ ตรงข้ามวัดศิระชะเลิง เพื่อจัดทำเป็นลานสินค้าชุมชน เป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ส่วนประเด็นที่สอง กรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ โดยไม่ควบคุมดูแลให้ผู้จัดสรรที่ดินดำเนินการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียหรือไม่ ไม่มีคู่กรณีฝ่ายใด อุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นนี้

ในส่วนประเด็นที่หนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ โดยไม่ควบคุมการปล่อยน้ำเสียของหมู่บ้านจัดสรรและชุมชน ในเขตพื้นที่การปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ได้รับการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ท่อระบาย น้ำสาธารณะหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๕๑ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้... (๘) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีการออกเทศบัญญัติเทศบาลตำบลบ้านใหม่ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป เพื่อควบคุมบ้านเรือนและอาคารที่พักอาศัยให้มีการติดตั้งบ่อดักไขมัน และระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ โดยที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ร้องเรียนปัญหาจากการปล่อยน้ำเสียลงลำปรุว่า ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ทำการขุดวางท่อระบายน้ำสาธารณะ เพื่อระบายน้ำทิ้ง น้ำเสีย บริเวณริมถนนผ่านหน้าหมู่บ้านจัดสรรและโครงการก่อสร้างอาคารพาณิชย์ โดยมีประชาชนในหมู่บ้านจัดสรรที่อยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทั้งโครงการ หมู่บ้านจัดสรรที่ได้จัดทำสาธารณูปโภคแล้วเสร็จ และโครงการหมู่บ้านจัดสรรที่จัดทำสาธารณูปโภค ยังไม่แล้วเสร็จ ได้ทำการต่อท่อระบายน้ำทิ้ง น้ำเสียในหมู่บ้านจัดสรรดังกล่าวปล่อยลงท่อระบายน้ำ สาธารณะและลงลำปรุ ก่อให้เกิดน้ำเสียส่งกลิ่นเหม็น และเกิดมลภาวะเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม รบกวนประชาชนที่พักอาศัยอยู่ใกล้ลำปรุ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค ทำให้สัตว์น้ำลดจำนวนลง ประชาชนไม่สามารถใช้น้ำเพื่อการอุปโภคได้ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการขุดวางท่อระบายน้ำสาธารณะเพื่อระบายน้ำทิ้ง น้ำเสีย

/บริเวณ...

บริเวณริมถนนผ่านหน้าหมู่บ้านจัดสรรและโครงการก่อสร้างอาคารพาณิชย์ เพื่อให้โครงการหมู่บ้านจัดสรรที่อยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทำการต่อท่อระบายน้ำทิ้งน้ำเสีย ลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ เป็นการดำเนินการตามเทศบัญญัติเทศบาลตำบลบ้านใหม่ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่กำหนดให้อาคารที่พักอาศัยที่ก่อสร้างภายหลังจากเทศบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป ต้องติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ ซึ่งการระบายน้ำทิ้ง น้ำเสีย ของหมู่บ้านจัดสรรลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะอยู่ในบังคับของเทศบัญญัติดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ได้รับอนุญาตจัดสรรที่ดินจะต้องมีแผนผังระบบสาธารณูปโภคหรือบริการสาธารณะ ซึ่งมีระบบบำบัดน้ำเสียรวมอยู่ด้วย โดยระบบบำบัดน้ำเสียจะต้องแสดงรายละเอียดให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน และระเบียบที่เกี่ยวข้องอีกด้วย ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ตรวจสอบแผนผังระบบบำบัดน้ำเสียของหมู่บ้านจัดสรรที่ได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แล้วเห็นว่ามียารากรครบถ้วนถูกต้อง กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการจัดให้มีการควบคุมและบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะแล้ว อีกทั้ง ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า มีน้ำเสียส่งกลิ่นเหม็นเกิดมลภาวะเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค สัตว์น้ำลดจำนวนลงแต่อย่างใด กรณีจึงต้องถือว่า ข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอที่จะฟังว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรได้อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้ จึงฟังไม่ขึ้น

สำหรับประเด็นที่สาม การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นำเศษหิน เศษปูน หรือวัสดุใดไปถมบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ที่อยู่บริเวณตรงข้ามวัดศิระชะละเลิง เพื่อจัดทำเป็นลานสินค้าชุมชน เป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕๑ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้... (๓) ให้มีตลาด... พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า นายอำเภอมีหน้าที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์อื่นอันอยู่ในเขตอำเภอ วรรคสอง บัญญัติว่า นายอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ที่ดินตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดและปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

/ประมวลกฎหมาย...

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น รวมทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น... (๒) ทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ เห็นว่า แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะมีอำนาจจัดให้มีตลาดตามมาตรา ๕๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แต่เมื่อที่ดินบริเวณบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ตรงข้ามวัดศิระชะเลิงได้ขึ้นทะเบียนและมีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เนื้อที่จำนวน ๑ ไร่ ๒ งาน ๓ ตารางวา เป็นบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน จึงเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นายอำเภอเมืองนครราชสีมาและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินบริเวณบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ดังกล่าวที่อยู่ในเขตอำเภอตามมาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีอำนาจใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ที่ดินบริเวณบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาและปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องก่อน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นำเศษหิน เศษปูน หรือวัสดุใดมาถมบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ดังกล่าวเพื่อนำไปใช้ประโยชน์เป็นลานสินค้าชุมชน โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อ้างเพียงว่า ได้จัดทำประชาคมเพื่อรับฟังความเห็นจากประชาชน และที่ประชุมสภาเทศบาลตำบลบ้านใหม่ ในการประชุมครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ มีมติอนุญาตให้ใช้ที่ดินดังกล่าวเพื่อเป็นลานสินค้าชุมชนแล้วเท่านั้น โดยยังไม่ได้ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาและปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องก่อน จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ตามเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ที่ดินบริเวณบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ดังกล่าวเดิมมีเนื้อที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ๓ ตารางวา มีสภาพต้นเขิน มีน้ำเสียจากครัวเรือนไหลมาสะสม และประชาชนไม่สามารถนำน้ำในบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้จัดทำประชาคมเพื่อรับฟังความเห็นจากประชาชน และที่ประชุมสภาเทศบาลตำบลบ้านใหม่ ในการประชุมครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ มีมติอนุญาตให้ใช้ที่ดินบริเวณบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ดังกล่าวเพื่อเป็นลานสินค้าชุมชนได้ อีกทั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็ได้มีหนังสือขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาเพื่อใช้ที่ดินบริเวณบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ดังกล่าวและอยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา อันเป็นการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้

/เพื่อสาธารณประโยชน์...

เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อีกอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะทำได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๔๓ แม้การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ผ่านมาจะเป็นการกระทำโดยไม่ถูกต้องตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง อันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม แต่ความไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวสามารถแก้ไขได้ด้วยการดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังนั้น จึงยังไม่ควรพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิมในทันที เนื่องจากการให้ปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิมในทันทีทั้งที่ยังสามารถดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบดังกล่าวได้ อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะและสิ้นเปลืองงบประมาณ จึงสมควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวก่อน ทั้งนี้ ภายใน ๖ เดือน นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หากไม่ได้รับอนุมัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณประโยชน์ดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิมภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม่อนุมัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว ในส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อุทธรณ์ขอให้ขยายระยะเวลาดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าวออกไปอีกเป็นเวลา ๖ เดือน เนื่องจากมีขั้นตอนการดำเนินการหลายขั้นตอน นั้น เห็นว่าระยะเวลาที่พิจารณาคดีได้ล่วงเลยมาเพียงพอแล้ว จึงไม่อาจรับฟังได้

การที่ศาลปกครองชั้นพิพากษาห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นำเศษหิน เศษปูน หรือวัสดุใด ไปถมบ่อน้ำสาธารณะที่อยู่บริเวณตรงข้ามวัดศิรชะละเลิง โดยให้มีผลนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาเป็นต้นไป ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณะดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิม โดยให้รอกการปรับปรุงไว้เป็นเวลา ๖ เดือน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาได้ให้ความเห็นชอบให้ใช้ที่ดินบ่อน้ำดังกล่าวตามคำขอของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ภายในระยะเวลาที่รอกการปรับปรุงไว้ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณะดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิมภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่พ้นระยะเวลาที่รอกการ

/ปรับปรุง...

ปรับปรุง และให้คำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘
สิ้นผลไปนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้อง
ด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น เป็นห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นำเศษหิน เศษปูน หรือวัสดุใด ไปถมบ่อน้ำสาธารณะประโยชน์ที่อยู่บริเวณตรง
ข้ามวัดศิระชะเลียง ไว้จนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการให้เป็นไปตาม
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง
พ.ศ. ๒๕๕๓ ทั้งนี้ ภายใน ๖ เดือน นับแต่วันที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษา หากไม่ได้รับ
อนุมัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
ดำเนินการปรับปรุงบ่อน้ำสาธารณะประโยชน์ดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิมภายใน ๙๐ วัน นับแต่
วันที่ได้รับแจ้งการไม่อนุมัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว นอกจากที่แก้ ให้เป็นไปตาม
คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

นายวิบูลย์ กัมมาระบุตร
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายอนุพงศ์ สุขเกษม
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการหัวหน้าคณะ

นายฤทัย หงส์ศิริ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่ง ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายภีรัตน์ เจียรนัย
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

พลโท สุรพงศ์ เปรมบัญญัติ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

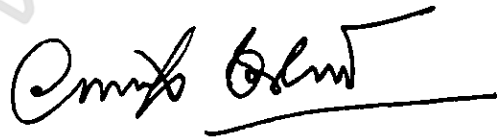

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายสมเกียรติ แสงรุ่ง

มีบันทึกประธานศาลปกครองสูงสุด
กรณีตุลาการศาลปกครองมีเหตุจำเป็น
ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คดีหมายเลขดำที่ อส. ๖๗/๒๕๕๙ หมายเลขแดงที่
อส. ๒๕๔/๒๕๖๖ ได้ทำคำพิพากษาโดย นายฤทัย หงส์สิริ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่ง ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด ซึ่งร่วมประชุมปรึกษา
เป็นองค์คณะ และได้ลงลายมือชื่อไว้แล้วในต้นร่างคำพิพากษา แต่เนื่องจาก นายฤทัย หงส์สิริ
เจ็บป่วย ซึ่งเป็นเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ ทำให้ไม่สามารถลงลายมือชื่อในคำพิพากษานี้
ตามข้อ ๗ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยองค์คณะ การจ่าย
สำนวน การโอนคดี การปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการในคดีปกครอง การคัดค้านตุลาการศาลปกครอง
การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานคดีปกครอง และการมอบอำนาจให้ดำเนินคดีปกครองแทน พ.ศ. ๒๕๕๔
จึงบันทึกไว้เป็นสำคัญ

(นายวรพจน์ วิศรุตพิชญ์)
ประธานศาลปกครองสูงสุด